

## Lov om revision af den kommunale inddeling.

VI FREDERIK DEN NIENDE, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

### Kapitel I.

#### Almindelige principper for revision af den kommunale inddeling.

§ 1. Indenrigsministeren bemyndiges til i overensstemmelse med denne lov at gennemføre en revision af den kommunale inddeling ved:

1. Etablering af nye amtskommuner, der omfatter såvel sognekommuner som købstadkommuner m. v., jfr. § 2.
2. Regulering af den kommunale inddeling omkring byerne, jfr. § 3.
3. Tilvejebringelse af større og mere bærekraftige kommuner, jfr. § 4.

§ 2. De nye amtskommuner skal omfatte vedkommende amtsrådsreds samt de købstadkommuner m. v., der er beliggende i amtet. Består et amt af 2 amtsrådsredse, indgår disse i forening i den nye amtskommune, jfr. dog § 24.

Stk. 2. I områder, hvor de nuværende amtsgrænser går på tværs af den befolknings- og erhvervsmæssige udvikling, eller hvor hensynet til en hensigtsmæssig varetagelse af de amtskommunale opgaver i øvrigt gør det tilrådeligt, skal amtskommunernes grænser søges reguleret.

Stk. 3. I særlige tilfælde kan der foretages sammenlægning af to eller flere amter til én amtskommune eller nedlæggelse af en amtskommune i forbindelse med omlægning af de amtskommunale grænser.

§ 3. Den kommunale inddeling omkring byerne skal fastlægges således, at bysamfund, der er beliggende i flere kommuner, men som må betragtes som samholdende,

normalt kommer til at ligge i samme kommune. Ved vurderingen af, om et bysamfund må betragtes som samholdende, skal der lægges vægt på de befolkningsmæssige, erhvervsmæssige og økonomiske forhold, der knytter de enkelte bydele sammen, og på, om det af hensyn til byens forventede udvikling og planlægningen af denne vil være rimeligt at sikre, at bysamfundet i kommunal henseende kommer til at udgøre en enhed.

Stk. 2. Det skal tilstræbes, at der under hensyn til den forventede befolknings- og erhvervsmæssige udvikling m. v. tillægges de enkelte bykommuner sådanne arealer, at der på længere sigt sikres byen mulighed for en hensigtsmæssig byudvikling inden for kommunens grænser.

§ 4. Ved fastlæggelsen af den kommunale inddeling skal det tilstræbes, at kommunerne får en sådan størrelse, at de befolkningsmæssigt, erhvervsmæssigt og geografisk danner et hensigtsmæssigt grundlag for en selvstændig varetagelse af de kommunale opgaver.

Stk. 2. Omlægning af den kommunale inddeling efter reglerne i stk. 1 skal, hvor ikke særlige forhold foreligger, søges gennemført ved fuldstændig sammenlægning af kommuner.

### Kapitel II.

#### Fremgangsmåden ved revision af den kommunale inddeling.

§ 5. Der nedsættes en kommunalreformkommission, der har til opgave over for indenrigsministeren at fremsætte forslag til etablering og afgrænsning af nye amtskom-

muner og til revision af den kommunale inddeling omkring bysamfundene, jfr. § 7, samt at foretage en særlig undersøgelse af den kommunale inddeling i Århus, Odense og Ålborg byområder, jfr. § 9.

Stk. 2. Kommissionen skal endvidere virke til fremme af en ændret kommuneinddeling i overensstemmelse med reglerne i § 10.

§ 6. Kommunalreformkommissionen består af en formand, der beskikkes af indenrigsministeren, samt et antal medlemmer, hvoraf hvert af de i finansudvalget repræsenterede partier udpeger 1 medlem, medens 6 beskikkes af indenrigsministeren, heraf 2 efter indstilling fra Den danske Købstadforening og 3 efter indstilling fra henholdsvis De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark, Amterådsforeningen i Danmark og Foreningen Bymæssige Kommuner. Medlemmerne beskikkes eller vælges for 4 år ad gangen.

Stk. 2. For hvert af medlemmerne beskikkes eller vælges en eller flere stedfortrædere efter reglerne i stk. 1.

Stk. 3. Et medlem eller en stedfortræder kan ikke deltage i behandlingen af en sag, der berører det amt, hvori han har bopæl eller er valgt.

§ 7. Kommunalreformkommissionen udarbejder et foreløbigt forslag til ændringer i den amtskommunale inddeling i overensstemmelse med reglerne i § 2 og — for de byer, der ikke er omfattet af § 9 — til ændringer i kommuneinddelingen omkring byerne i overensstemmelse med reglerne i § 3.

Stk. 2. Skal der ske regulering af kommunegrænserne omkring et bysamfund, kan kommissionen fremsætte forslag til en videregående sammenlægning efter reglerne i § 4 for at sikre en hensigtsmæssig kommuneinddeling i området.

Stk. 3. Foreslås en del af en sognekommune sammenlagt med en anden kommune, skal der i forslaget tages stilling til, om den øvrige del af sognekommunen foreløbig kan opretholdes som en selvstændig kommune eller skal sammenlægges med en eller flere andre kommuner, idet reglerne i § 4 herved så vidt muligt tilgodeses. Det anføres også, hvis der i forbindelse med en regulering af amtskommunegrænserne foretages en deling af en sognekommune.

§ 8. Det foreløbige forslag skal forelægges kommunalbestyrelserne for de kommuner, der direkte berøres af det, til udtalelse. Kommunalbestyrelserne opfordres samtidig til ved forhandling at nå til enighed om den detaljerede udformning af forslaget og vilkårene for dets gennemførelse.

Stk. 2. De enkelte kommunalbestyrelser skal inden for en frist, der fastsættes af kommunalreformkommissionen, afgive en udtalelse om, hvorvidt kommunalbestyrelsen kan tiltræde de dele af forslaget, der berører den pågældende kommune, samt om, hvorvidt der mellem kommunalbestyrelserne har kunnet tilvejebringes enighed om vilkårene. Kan en kommunalbestyrelse ikke tiltræde forslaget, eller har der ikke kunnet skabes enighed om vilkårene, afgiver kommunalbestyrelsen en begrundet udtalelse om, hvilke ændringer i forslaget der ønskes foretaget, eller på hvilke punkter uenighed om vilkårene foreligger. Samtidig oplyses stemmernes fordeling ved kommunalbestyrelsens afstemning i sagen.

Stk. 3. På grundlag af det materiale, der herefter foreligger, og efter eventuelle forhandlinger med de enkelte kommunalbestyrelser udarbejder kommunalreformkommissionen endelige forslag til de i §§ 2 og 3, jfr. § 7, stk. 2 og 3, nævnte ændringer i kommuneinddelingen og vilkårene herfor. Kommunalreformkommissionens forslag skal være vedtaget af et flertal af kommissionens medlemmer. Mindretal i kommissionen kan afgive begrundet særsvotum. Forslagene skal indsendes til indenrigsministeren senest den 1. april 1969.

§ 9. Kommunalreformkommissionen foretager i Århus, Odense og Ålborg byområder undersøgelser af de befolkningsmæssige, erhvervsmæssige og økonomiske forhold og tilvejebringer et materiale til brug for en vurdering af, i hvilket omfang hensynet til byudviklingen og varetagelsen af de øvrige kommunale opgaver taler for en ændret kommuneinddeling i disse områder, jfr. § 3.

Stk. 2. Undersøgelsesmateriale forelægges kommunalbestyrelserne for de kommuner, der direkte berøres af undersøgelsen. Opnås der mellem kommunerne enighed om en revision af den kommunale inddeling i byområdet, gennemføres ændringerne i kommuneinddelingen i overensstemmelse med

reglerne i nærværende lov. Kan der ikke opnås enighed mellem kommunerne, fremsender kommissionen undersøgelsesmateriale til indenrigsministeren med henblik på gennemførelsen af en eventuel ændret kommuneinddeling ved særlig lov.

**§ 10.** Ændringer i den kommunale inddeling efter reglerne i § 4 skal, bortset fra de i § 7, stk. 2 og 3, nævnte tilfælde, ske efter bestemmelserne i afsnit III i lov om landkommunernes styrelse.

**Stk. 2.** Kommunalreformkommissionen og amtsrådene skal virke for gennemførelse af de i stk. 1 nævnte ændringer, herunder yde bistand i fornødent omfang til kommunalbestyrelserne under deres forhandlinger.

**§ 11.** Kommunalreformkommissionen overtager de beføjelser, der er tillagt indlemmelsesnævnet ved lov om landkommunernes styrelse.

**§ 12.** Offentlige myndigheder skal efter anmodning fra kommunalreformkommissionen tilvejebringe og meddele de oplysninger, der er nødvendige for kommissionens virksomhed. Enhver kommunalbestyrelse skal efter anmodning lade sig repræsentere ved kommissionens møder. Repræsentanter for vælgerne er berettiget til at give møde for kommissionen efter dennes nærmere bestemmelse.

**Stk. 2.** Kommunalreformkommissionen kan kræve, at der foretages afstemning i en kommune eller en del af denne om kommissionens forslag. Afstemningen skal ske efter de regler, der gælder for kommunale valg.

**§ 13.** Indenrigsministeren bemyndiges til at gennemføre kommunalreformkommissionens endelige forslag. Kan indenrigsministeren ikke tiltræde et af kommissionen fremsat forslag, tilbagesender han sagen til fornyet behandling i kommissionen. Opnås der fortsat ikke enighed imellem indenrigsministeren og kommissionen, påhviler det ministeren at søge den kommunale inddeling i det pågældende område fastlagt ved særlig lov.

**§ 14.** Ændringer i den kommunale inddeling skal finde sted fra en 1. april at regne, medmindre kommunalreformkommissionen efter indstilling fra kommunalbestyrelserne anbefaler en anden ikrafttrædelsesdato.

### Kapitel III.

*De nærmere vilkår for revisionen af den kommunale inddeling.*

**§ 15.** I de vilkår, der fastsættes i forbindelse med en ændring af den kommunale inddeling efter §§ 2 og 3, jfr. § 7, stk. 2 og 3, træffes der bestemmelse om ordningen af de kommunale forhold, der berøres af omlægningen, herunder om skatteligningen, den økonomiske afregning samt eventuelt om udredelse af erstatning, om nyvalg til kommunalbestyrelsen og dennes medlemstal samt i det hele om sådanne kommunale anliggender, som det må anses for nødvendigt eller hensigtsmæssigt at sikre tilrettelagt, inden ændringen i den kommunale inddeling gennemføres.

**§ 16.** Foreligger der væsentlige forskelle med hensyn til den hidtidige beskatningsform i de kommuner eller dele af kommuner, der indgår i en nydannet kommune, eller har disse kommuner en væsentligt forskellig økonomisk stilling, kan der i ganske særlige tilfælde fastsættes overgangsregler for den kommunale ejendomsbeskatning og de personlige skatter til kommunen. Overgangsreglerne må højst gælde i 4 år. Overgangsreglerne for de personlige skatter kan begrænses til at omfatte personer, der på sammenlægningstidspunktet har bopæl i et bestemt område eller i et nærmere fastsat tidsrum forud har haft bopæl i dette.

**§ 17.** Såfremt en ændring af kommuneinddelingen medfører en afgørende forringelse af en kommunes økonomi, kan der under ganske særlige omstændigheder tillægges kommunen en passende erstatning, der udredes af den eller de kommuner, der opnår en fordel ved ændringen i kommuneinddelingen. Erstatning kan helt eller delvis bestå i overtagelse af kommunale forpligtelser.

**§ 18.** Medfører en ændring af den kommunale inddeling, at et område henføres under andre forskrifter i henhold til sundhedslovgivningen eller bygningslovgivningen, kan det i vilkårene bestemmes, at disse regler først skal gælde for området efter udløbet af et tidsrum, der ikke må overstige 15 år.

**§ 19.** I vilkårene kan foretages sådanne afvigelser fra gældende love og bestemmelser m. v., som begrundes ved de gennem reformen skabte særlige forhold.

### Kapitel IV.

*Særlige bestemmelser.*

**§ 20.** Uanset bestemmelserne i den øvrige lovgivning overtager den nye amtskommune umiddelbart ved sin etablering følgende opgaver og udgifter:

1. Opgaver og udgifter, som ved lov er pålagt amtskommunerne, samt de tilsvarende opgaver og udgifter i købstæderne.
2. Opgaver og udgifter, for hvilke der ved lov er etableret et særligt administrativt eller økonomisk fællesskab mellem amtskommuner og købstæder.

**Stk. 2.** I tilfælde, hvor amtsråd eller både amtsråd og byråd i henhold til lov skal

udpege medlemmer af særlige udvalg m. v., foretages valget af de nye amtsråd.

**Stk. 3.** I tvivlstilfælde afgør indenrigsministeren, om en opgave eller udgift skal anses for overtaget af den nye amtskommune, samt i hvilket omfang repræsentationsretten i henhold til stk. 2 er overført til det nye amtsråd.

**§ 21.** I forbindelse med en omlægning af den kommunale inddeling efter §§ 2 og 3, jfr. § 7, stk. 2 og 3, kan indenrigsministeren efter indstilling fra kommunalreformkommissionen ophæve et bestående fællesskab mellem to eller flere kommuner og fastsætte vilkårene herfor.

**§ 22.** Ændringer i den kommunale inddeling efter §§ 2 og 3, jfr. § 7, stk. 2 og 3, medfører ingen ændring i områderne for kredit- og hypotekforeningernes og brandforsikringsselskabernes virksomhed.

**§ 23.** Uanset bestemmelserne i denne lov bevarer de hidtidige købstæder købstadnavnet.

**§ 24.** Loven gælder ikke for Københavns og Frederiksberg kommuner, Københavns amtskommune, Færøerne eller Grønland.

**Stk. 2.** Der kan dog foretages mindre grænsereguleringer mellem Københavns amtskommune og tilstødende amtskommuner.

Givet på Christiansborg slot, den 3. juni 1967.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

FREDERIK R.

Hans Hækkerup.